

چهار

از آسان ترین تا سختگیرانه ترین قوانین طلاق

فرقی نمی کند طلاق توافقی باشد یا نباشد و یا غیر توافقی؛ در هر صورت برای اقدام تنسبست به آن در هر کشوری باید یا باینده قوانین و مقرراتی باشیم که از سوی مراجع دولتی و قضایی آن کشور و تنظیم و تصویب شده است. برای آشنایی مختصر با قوانین برخی کشورها، مطلب زیر را با هم مرور می کنیم.

مصر

قوانین طلاق در کشورهای دنیا متفاوت و براساس آداب، فرهنگ و مذهب آن کشور است. مصر در سال ۲۰۰۰ برای طلاق توافقی، قوانینی با جزئیات بیشتر نسبت به قبل در نظر گرفت. البته در قوانین جدید، همچنان حقوق زنان نسبت به مردان در وضعیت نابرابری قرار دارد. پیش از قانون طلاق فعلی، زنان مصری تنها در صورتی می توانستند طلاق بگیرند که اثبات کنند همسر آنها به صورت جسمی یا روحی از آنها سوءاستفاده کرده است. این در حالی بود که مردان می توانستند بدون مراجعه به مراجع مذهبی یا قضایی همسر خود را به راحتی طلاق دهند و از خانه بیرون کنند. بر اساس قوانین فعلی آن کشور، زوجین برای به حکم رسیدن در خواست طلاق شان باید بعد از طی مراحل قضایی و حقوقی، دوره های آموشی و خانوادگی معین را سراسری کنند. این دروها با توجه به شرایط زوجین از عمه تا یک سال به طول می انجامد.

ژاپن

ژاپن از جمله کشورهایی است که طلاق رواجی و آسانی در آن به وقوع می پیوندد. زوجین تنها باید یک فرم یک صفحه ای را مهر، امضا و ارسال کنند. این افراد می توانند حتی بدون مراجعه به دادگاه طلاق بگیرند، همچنان که بیش از ۹۰ درصد از مجموع آمار طلاق در این کشور به طلاق توافقی اختصاص دارد. یکی از پیچیدگی های که ممکن است در ارتباط با قوانین طلاق در ژاپن خاطر نشنان کنیم، موضوع حضانت فرزند و فرزندان است. یکی دیگر از نکات جالب در مورد قانون طلاق در ژاپن این است که زنان بعد از گذشت عمه از تاریخ ثبت طلاق خود می توانند برای ازدواج مجدد اقدام کنند. نکته قابل ذکر دیگر، نام خانوادگی زن بعد از ثبت طلاق است. به عبارتی زن ساده تر، اگر زن نخواهد به نام خانوادگی پدری خود باز گردد باید از و تشویب های بیش از فرایند ثبت طلاق را تحمل کند.

استرالیا

قوانین طلاق در کشورهای دنیا برای انواع طلاق ها متفاوت است، مثلاً در کشور استرالیا طلاق توافقی قانونی است. قانون طلاق توافقی در استرالیا نخستین بار در سال ۱۹۷۵ به واسطه تصویب قانون خانواده تنظیم شد. در یکی از مفاد این قانون آمده که یکی از شرایط ثبت طلاق توافقی این است که زن و مرد حداقل ۱۲ ماه جدا از هم زندگی کرده باشند. البته این عدم تمایل به یکدیگر باید در آن ارائه استند و مدارک همراه باشد. اگر از ازدواج زن و مرد در استرالیا کمتر از ۳ سال بگذرد یا پیش از اقامه به طلاق در جلسات مشاوره و روان پرورنگری شرکت کنند چرا که امکان ناشی و بازگشت به یکدیگر وجود دارد. شهروندان استرالیا برای اقامه به طلاق باید از طریق فرم آنلاین اقدام کنند. معمولاً طلاق یک ماه و یک روز پس از جلسه رسمی دادگاه تأیید می شود.

آلمان

یکی دیگر از کشورهای که طلاق به سادگی در آن ثبت می شود، آلمان است. طلاق در آلمان به صورت رسمی بین ۴ تا ۵ ماه صورت می گیرد و رسمی می شود. با این حال اگر ازدواج سابقه بالای داشته باشد و زن و مرد متمول باشند و سرمایه زیادی داشته باشند برای رسیدگی به این امور ممکن است فرایند طلاق یک سال یا بیشتر به طول بپیوندد. مطابق قانون در دادگاه صورت بگیرد. در نخستین مرحله از فرایند طلاق در آلمان زن و مرد باید یک وکیل استخدام کنند تا فرایند طلاق را تشریفات قانونی از طریق وکیل پیگیری شود. این فرایند باید در دادگاه محلی و دادگاه دادگاه دنبال شود. پس از ارسال مدارک، دادگاه تقاضای آنها را بازبینی می کند و آن را برای زوجین می فرستد و از آنها طلب پاسخ می کند. چنین این فرایند، دادگاه به صورت مجزا برای هر یک از طرفین دعوی خانوادگی در هرهایی ارسال می کند. حقوقی که نیاز به انتقال آنهاست، به طور دقیق محاسبه شود که عمر ازدواج شما نیاز برای فرایند طلاق به این بستگی دارد که عمر ازدواج شما چندر بوده است؟ یا شما و همسر تان در مورد تمویل اموال یا یکدیگر توافق دارید یا خیر و اینکه چه میزان پس انداز دارید؟

هند

در برابر اغلب کشورهای که طلاق در آن آسان است، هند به سختی و پیچیدگی های بسیار آلوده است. برای اقدام جهت دلالی مانند خستون جسمی و یا ذهنی، فساد، تغییر مذهب، اختلال ذهنی، بیماری های لاعلاج و اقدام به خود کشی از جمله دلایل معتبر برای ثبت طلاق است.

اجتماعی

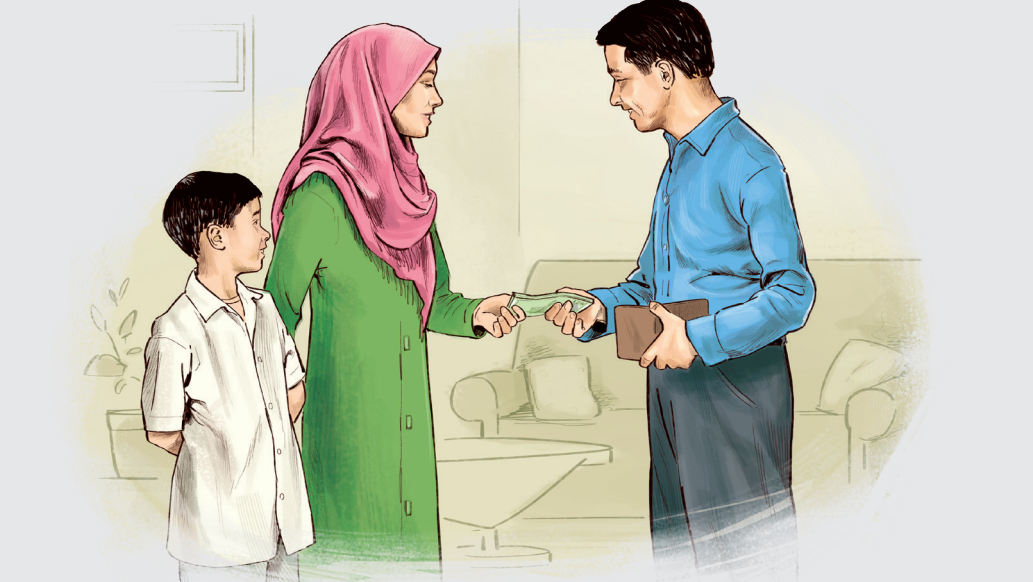
میانبر طلاق؛ بدون وقفه و تأمل

بررسی دلایل افزایش طلاق توافقی در گفت و گو با دادرس اجرای احکام مجتمع قضایی خانواده شماره ۲ تهران

گزارش

روایت میموری

شتاب زده از سوی زوجین و دستگاه قضا آمار روبه رشد و قابل تأمل طلاق های توافقی است که «دادرص مجتمع قضایی خانواده شماره ۲ تهران، جنبه های مختلف و راههای کاهش این جدایی یانه در دسر و عجله و مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. میری اعتماد دارد از این مشاوره و صحبت به زوجین در مراحل پیش از صدور حکم در کاهش آمار طلاق های توافقی نقش بسزایی دارد.

براساس آمار ۸۰ درصد از طلاق های زوجین را طلاق های توافقی تشکیل می دهد. تعدادی از کارشناسان معتقدند سهل گیری دستگاه قضا در صدور احکام طلاق توافقی در افزایش این نوع متار که تأثیر قابل توجهی داشته است، نظر شما چیست؟ عدم امکان الزام وی به پرداخت (ماده ۱۱۲۹ مدنی)، اثبات تحقق شروط ط ضمن عقد ازدواج (ماده ۱۱۱۹ مدنی) براساس ادله محکمه پسند یا جلب رضایتی همسر یا بذل تمام یا قسمتی از مهریه یا بیشتر از آن (ماده ۱۱۴۶ مدنی)، اثبات محکمات، نظر شما چیست؟

بدیهی است که کثرت پرونده ها و ضرورت تسریع در رسیدگی به آنها و نیز مشاهده آسیب های متعدد روحی و روانی ناشی از طولانی شدن روند رسیدگی به اختلافات خانوادگی نسبت به طرفین دعوی، فرزندان مشترک و حتی بستگان ایشان موجب شود که در خواست های طلاق توافقی در مقایسه با دعوی اختلافی، مورد استقبال مرجع دادرسی نیز قرار گیرد؛ چرا که متأسفانه طریقی دعاوتی در مواردی که لازمه اجرای حکم طلاق، صرف لوقت طولانی دادرسی و تبادل سلبات و توبان بین آنان است هم در برابر تبعات سهمگین و دراز مدت طلاق برای جامعه و حتی فرزندان خود کمتر مسئولیت می پذیرند و به رغم خود به قصد تسبیه و تنبه طرف مقابل باعث تحمیل هزینه های متعدد مالی، روحی و روانی و جامعه و فرزندان و اشتغال روز افزون محاکم خانواده می شوند و به بهی است در چنین شرایط طلاق توافقی و فصل خصومت که باعث طولگیری از گذشتن اختلافات و خستم و پرونده های متعدد دادرسی می شود، به عنوان راهکاری ناگزیر و نه مطلوب (مصادقاً آیه امساک بمعروف و تسریع فیما بین)؛ سوره مبارک بقره، آیه ۲۲۵، مورد استفاده قرار گیرد.

در روند رسیدگی حقوقی به اختلافات طلاق اگر در خواست طلاق براساس درخواست زوج یا زوجة باشد، دادرسی با صرف زمان طولانی و ایجاد موانع صورت می گیرد تا ششاید بین زوجین صلح و سازش ایجاد شود. اگر همین رویه در مورد طلاق های توافقی اجرا شود، شاید زوجین فرصتی برای تأمل و صلح و سازش پیدا کنند. آیا این ادعا درست است؟

این امر بستگی به دلایل واقعی در خواست طلاق توسط زوجین دارد و به عنوان مثال یکی از دلایل مهم در خواست طلاق توافقی، امکان عدم تمایل کامل فرزند دگر از سرگیری یا دریافت مستمری از فرزندان دختر متعلقه و جد شوهر از حقوق مستمری در برابر تباهی است که در چنین مواردی هیچ اقدام مصالحه جوانه ای از سوی محاکم مورد پذیرش زوجین قرار نخواهد گرفت. همچنین اگر دلیل اصلی تقاضای طلاق، وجود اختلافات شخصیتی و رفتاری یا اعتیاد جدی یکی از طرفین به مواد مخدر و روانگردان صنعتی باشد یا ناتوانی مالی مرد به عنوان سرپرست خانواده در تأمین نیازهای حائلی زندگی اثبات گردد، قطعاً هیچ راهکاری حقوقی برای جلوگیری از طلاق در اختیار محاکم نیست.

آیا کاهش زمان رسیدگی به پرونده های طلاق های توافقی تنها دلیل استقبال زوجین در حال حاضر، که از این نوع در خواست طلاق است؟ متأسفانه راه طلاق در سال های اخیر به دلایل متعدد اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی رو به افزایش بوده و صرف هزینه و زمان کمتر برای زوجینی که قصد جدی برای جدایی از یکدیگر دارند، قطعاً یکی از دلایل جذاب این درخواست توافقی است، چون صدور حکم طلاق هم در خواست زوجة تفاوتی مستلزم اثبات عسر و حرج (ماده ۱۱۲۰ مدنی)، اثبات عدم پرداخت نفقه توسط شوهر و

هلمشاهلاری

“

متأسفانه آمار طلاق در سال های اخیر به دلایل متعدد اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی روبه افزایش بوده و صرف هزینه و زمان کمتر برای زوجینی که قصد جدی برای جدایی از یکدیگر دارند، قطعاً یکی از دلایل روی آوری به طلاق توافقی است

”

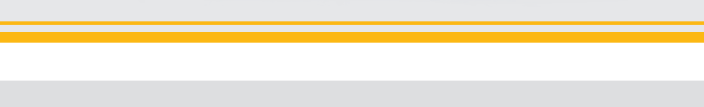
بدیهی است که کثرت پرونده ها و ضرورت تسریع در رسیدگی به آنها و نیز مشاهده آسیب های متعدد روحی و روانی ناشی از طولانی شدن روند رسیدگی به اختلافات خانوادگی نسبت به طرفین دعوی، فرزندان مشترک و حتی بستگان ایشان موجب شود که در خواست های طلاق توافقی در مقایسه با دعوی اختلافی مورد استقبال مرجع دادرسی نیز قرار گیرد.

متأسفانه آمار طلاق در سال های اخیر به دلایل متعدد اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی روبه افزایش بوده و صرف هزینه و زمان کمتر برای زوجینی که قصد جدی برای جدایی از یکدیگر دارند، قطعاً یکی از دلایل روی آوری به طلاق توافقی است

”

طلاق توافقی رو به افزایش است
یاقر خوانی، جامعه شناس

بررسی هاشان می دهد که تقلیل ساختار سنتی و مدرن در جامعه کنونی ایران، فرادگرایی نیمه تمام، افزایش آگاهی و اشتغال زنان، تغییر نگرش افراد جامعه نسبت به ازدواج، جامعه پذیری ناقص و کاهش کنترل اجتماعی عوامل افزایش طلاق در جامعه است. تا چند سال پیش طلاق پدیده ای محصور به شمار می رفت و افراد در شرایط بسیار سخت به آن فکر می کردند یا گاه آنقدر در پیچ و خم مراحل قانونی دادگاه ها سردرگم می شدند که از طلاق گرفتن منصرف می شدند، اما اکنون با گسترش نوعی از طلاق، دیگر نیاز نیست برای جاشدن از یک نقش آهنبین بپوشند. آنها می توانند با گذشتن از حقوق خود از قبیل مهریه، حضانت و ملاقات فرزند، جهیزیه و نفقه و... به راحتی به دادگاه مراجعه کنند و پس از مدت کوتاهی به صورت توافقی از هم جدا شوند. مقایسه دو نوع طلاق توافقی و غیر توافقی نشان می دهد که طلاق توافقی بیشتر، از سوی افراد طبقه متوسط اقدام به طلاق استقبال قرار می گیرد. این افراد نسبت به افرادی که به صورت غیر توافقی اقدام به طلاق می کنند، به ساختارهای مدرن جامعه نزدیک تر بوده و به زندگی نگرش غیر سنتی دارند و نسبت به دیگران در زندگی و حتی در فرایند تصمیمات امیز برخورد می کنند. از آنکه طلاق توافقی یکی از بحران های تازه خانواده های ایرانی و از آسیب های اجتماعی رو به گسترش است.

۱۳۹۵

در سال ۱۳۹۵، معاونت پیشگیری از وقوع جرم براساس تیسره ماده ۱۶ نسبت به فعال بودن مراکز مشاوره در کنار دادگاه های خانواده ۱۳۹۲ ایلام، چندین اسامی در قانون برای کاهش اختلافات و پیشگیری از جدایی زوجین راهکارهایی عملیاتی تعریف شده بود و این خلأ تا زمان تلاش دستورالعمل اجرایی این قانون احسلی شد.

۱۳۹۴

در اوایل سال ۱۳۹۴ آفوه قضاییه تعدادی از مراکز مشاوره ای را تحت نظارت سازمان بهزیستی بود. شناسایی کرد و صلاحیت اقدام کرد. ماده ۱۶ قانون حمایت از خانواده مورد مستثنی قرار داد. از این مراکز برای کنار دادگاه های خانواده مراکز مشاوره نیز ایجاد کند تمامی پرونده های طلاق در ابتدا در این مراکز مشاوره بررسی شد و نتیجه آن به دادگاه اعلام شود تا در صورت عدم سازش دستور طلاق صادر شود.

۱۳۹۳

در سال ۱۳۹۳ معاونت پیشگیری از وقوع جرم براساس تیسره ماده ۱۶ نسبت به فعال بودن مراکز مشاوره در کنار دادگاه های خانواده ۱۳۹۲ ایلام، چندین اسامی در قانون برای کاهش اختلافات و پیشگیری از جدایی زوجین راهکارهایی عملیاتی تعریف شده بود و این خلأ تا زمان تلاش دستورالعمل اجرایی این قانون احسلی شد.

۱۳۹۸

در سال ۱۳۹۸ با همکاری سازمان بهزیستی، سامانه «تصمیم» راهاندازی شد. این سامانه برای کمک به تصمیم گیری افراد می تواند با مراجعه به سامانه درخواست طلاق خود را ثبت و به داریافت کرد. بهر چه به مراجعه مرکز مشاوره مراجعه می کنند.

۱۴۰۰

در سال ۱۴۰۰ شرکت زوجین خواهران متار که در جلسات مشاوره، پیش از تصمیم گیری، اقدام کرد. این سامانه برای کمک به تصمیم گیری افراد می تواند با مراجعه به سامانه درخواست طلاق خود را ثبت و به داریافت کرد. بهر چه به مراجعه مرکز مشاوره مراجعه می کنند.

۱۳۹۹

در سال ۱۳۹۹ با همکاری سازمان بهزیستی، سامانه «تصمیم» راهاندازی شد. این سامانه برای کمک به تصمیم گیری افراد می تواند با مراجعه به سامانه درخواست طلاق خود را ثبت و به داریافت کرد. بهر چه به مراجعه مرکز مشاوره مراجعه می کنند.

۱۳۹۱

در سال ۱۳۹۱ با همکاری سازمان بهزیستی، سامانه «تصمیم» راهاندازی شد. این سامانه برای کمک به تصمیم گیری افراد می تواند با مراجعه به سامانه درخواست طلاق خود را ثبت و به داریافت کرد. بهر چه به مراجعه مرکز مشاوره مراجعه می کنند.

۱۳۹۲

در سال ۱۳۹۲ با همکاری سازمان بهزیستی، سامانه «تصمیم» راهاندازی شد. این سامانه برای کمک به تصمیم گیری افراد می تواند با مراجعه به سامانه درخواست طلاق خود را ثبت و به داریافت کرد. بهر چه به مراجعه مرکز مشاوره مراجعه می کنند.

۱۳۹۳

در سال ۱۳۹۳ با همکاری سازمان بهزیستی، سامانه «تصمیم» راهاندازی شد. این سامانه برای کمک به تصمیم گیری افراد می تواند با مراجعه به سامانه درخواست طلاق خود را ثبت و به داریافت کرد. بهر چه به مراجعه مرکز مشاوره مراجعه می کنند.

۱۳۹۴

در سال ۱۳۹۴ با همکاری سازمان بهزیستی، سامانه «تصمیم» راهاندازی شد. این سامانه برای کمک به تصمیم گیری افراد می تواند با مراجعه به سامانه درخواست طلاق خود را ثبت و به داریافت کرد. بهر چه به مراجعه مرکز مشاوره مراجعه می کنند.

۱۳۹۵

در سال ۱۳۹۵ با همکاری سازمان بهزیستی، سامانه «تصمیم» راهاندازی شد. این سامانه برای کمک به تصمیم گیری افراد می تواند با مراجعه به سامانه درخواست طلاق خود را ثبت و به داریافت کرد. بهر چه به مراجعه مرکز مشاوره مراجعه می کنند.

۱۳۹۶

در سال ۱۳۹۶ با همکاری سازمان بهزیستی، سامانه «تصمیم» راهاندازی شد. این سامانه برای کمک به تصمیم گیری افراد می تواند با مراجعه به سامانه درخواست طلاق خود را ثبت و به داریافت کرد. بهر چه به مراجعه مرکز مشاوره مراجعه می کنند.

۱۳۹۷

در سال ۱۳۹۷ با همکاری سازمان بهزیستی، سامانه «تصمیم» راهاندازی شد. این سامانه برای کمک به تصمیم گیری افراد می تواند با مراجعه به سامانه درخواست طلاق خود را ثبت و به داریافت کرد. بهر چه به مراجعه مرکز مشاوره مراجعه می کنند.

۱۳۹۸

در سال ۱۳۹۸ با همکاری سازمان بهزیستی، سامانه «تصمیم» راهاندازی شد. این سامانه برای کمک به تصمیم گیری افراد می تواند با مراجعه به سامانه درخواست طلاق خود را ثبت و به داریافت کرد. بهر چه به مراجعه مرکز مشاوره مراجعه می کنند.

۱۳۹۹

در سال ۱۳۹۹ با همکاری سازمان بهزیستی، سامانه «تصمیم» راهاندازی شد. این سامانه برای کمک به تصمیم گیری افراد می تواند با مراجعه به سامانه درخواست طلاق خود را ثبت و به داریافت کرد. بهر چه به مراجعه مرکز مشاوره مراجعه می کنند.

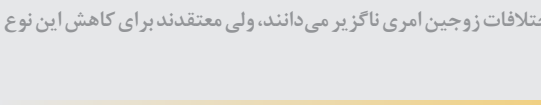
۱۴۰۰

در سال ۱۴۰۰ با همکاری سازمان بهزیستی، سامانه «تصمیم» راهاندازی شد. این سامانه برای کمک به تصمیم گیری افراد می تواند با مراجعه به سامانه درخواست طلاق خود را ثبت و به داریافت کرد. بهر چه به مراجعه مرکز مشاوره مراجعه می کنند.

اجتماعی

فرصتی برای بازگشت

کارشناسان، تأمل قانون در صدور احکام طلاق توافقی را لازم می دانند

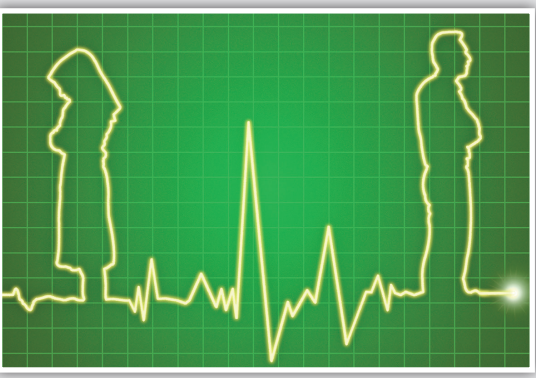
مشاوره های تخصصی و با کیفیت لازم است کیومرث فرحبخش / دانشیار مشاوره علامه طباطبائی و عضو هیأت رئیسه انجمن مشاوره ایران

عدم ای از زوجین رابطه عاطفی از دامی از امری ساده می انگارند و پس از مواجهه با مشکلات زندگی، در پایان دادن به زندگی مشترک و انتخاب طلاق توافقی به شیوه معمول در معاملات مدلی عمل می کنند. به این معنا که ازدواج را مانند معامله خودرو یا ملکی می پندارند که شخص از انجام معامله پشیمان شده و تصمیم می گیرد آن را فسخ کند. این مطلب به معنای آن نیست که کسانی که طلاق غیر توافقی را انتخاب و با تئش از هم جدا می شوند، به پدیده ازدواج و طلاق نگاه زیبایی دارند. طلاق به طور کلی امری مخدوم است و چه به صورت توافقی صورت گیرد و چه به صورت غیر توافقی. خسارت های روانی و اجتماعی فراوانی به خانواده و جامعه تحمیل می کند، اما اگر از این امر گریزی نباشد، طلاق توافقی بر سطلاق غیر توافقی از حیث درد زسر از زوجین از تنش ها و درگیری های خاصی که در طلاق وجود دارد، کمتر آسیب می بینند. بسیاری از زوجین این روش طلاق را به این دلیل انتخاب می کنند که از موانع قانونی که در سایر طلاق ها وجود دارد خلاص شوند. قانون می تواند این پرسه را طولانی کند تا این افراد فرصت پیدا کنند به صلح و سازش بپردازند. تصمیمات تکانشی که فرد بر اثر تحریک عاطفی می گیرد، با گذشت زمان ممکن است تغییر کند و سازگاری در فرد به وجود آید. مراکز قضایی باید به زوج های در شرف طلاق کمک کنند که در این امر کمی تأمل و طمأنینه داشته باشند و برای سازش به دنبال راه حل بگردند. این امر مراکز باید پس از بررسی مشکلات زوجین متقاضی متار، که مدت زمانی را به آنها فرصت دهند و آنها را به مشاوره ای خیره و بانجره ارجاع دهند. کیفیت مشاوره از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و باید مشاور از تکنیک های فوئنی استفاده کند که زوجین در حال متار که به تأمل و بهر هیز از لجبازی و داشتن شبهه البته این نوع مشاوره ها بسیار سخت و پیچیده هستند و تخصص و تجربه بالای مشاوران را طلیند.

بسیاری از زوجین این روش طلاق را به این دلیل انتخاب می کنند که از موانع قانونی که در سایر طلاق ها وجود دارد خلاص شوند. قانون می تواند این پرسه را طولانی کند تا این افراد فرصت پیدا کنند به صلح و سازش بپردازند. تصمیمات تکانشی که فرد بر اثر تحریک عاطفی می گیرد، با گذشت زمان ممکن است تغییر کند و سازگاری در فرد به وجود آید.

راهکارهای سازش و میانجیگری افزایش پیدا کند محمدحسین ساکت / قاضی بازنشسته دیوان عالی کشور و رئیس هیأت مدیره انجمن حقوق شناسی

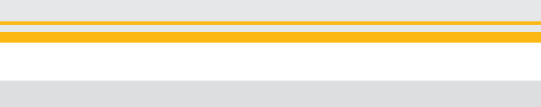
زنانی که قصد طلاق و جدایی دارند، برای اینکه از این مخمصه درآیند و درگیر تشریفات قانونی سایر طلاق ها نشوند، با زوج توافقی می کنند که در ازای بخشش بخشی از مهریه خود وارد پروسه طلاق توافقی شوند

برای آشتی دادن زوجین تلاش هایی انجام می گیرد، مثلاً درخواست توافقی را با این احتمال که امکان صلح و سازش وجود دارد به شوهر ای حل اختلاف می فرستند، اما اگر در شوای حل اختلاف یکی از طرفین حاضر نشود یا حاضر به گذشت و سازش نشوند، پرونده را به دادگاه خانواده می فرستند. در دادگاه های خانواده هم، راه حل مانند مشاوره برای جلوگیری از طلاق زوجین انتخاب می شود. این مشاوره ها اگر تشریفات نباشند و مشاور نقش خود را به درستی انجام دهد، کاهش طلاق های توافقی تأثیر ویژه ای خواهد داشت. اما به طور کلی باید راهکارهای سازش و میانجیگری در این نوع جدایی ها افزایش پیدا کند. به موازات افزایش اقدامات حقوقی و قانونی، توجه به پیش زمینه های فرهنگی و دینی که موجب تهدید بنیان خانواده و افزایش طلاق می شود ضرورت دارد.

به زمینه های افزایش طلاق توجه کنیم علی نقی زاده / پژوهشگر حقوق خانواده و عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

در نظام حقوقی همه کشورها برای پیشگیری از طلاق موانعی قرار می دهند که زوجین با قرار گرفتن در برابر این موانع ششاید از ازدواج، منصرف و به ادامه زندگی مشترک تمایل پیدا کنند. در قوانین کشور ما نیز این محدودیت ها پیش بینی شده که حتی اگر زوجین در طلاق به تاهم برسند، باز هم به داورى ارجاع می شوند و داوران در روند دادرسی تلاش می کنند آنها را به سازش و سازش و سازش تریدین نیست که این تلاش ها در حد کفایت انجام نمی شود و افزایش این میانجیگری ها برای کاهش طلاق های توافقی ضرورت دارد، ولی نمی توانیم ادعا کنیم وجود طلاق توافقی به عنوان یک راه جدایی مسالمت آمیز، امری منفی است. طلاق فی نفسه براساس آموزه های دینی و به دلیل تبعات اجتماعی و خانوادگی خود امری نگوئیده و ناپسند است، ولی این امر مراکز محسوب باشد، طلاق توافقی که جزو قوانین ابتکاری نظام حقوق خانواده محسوب می شود، بر سایر طلاق ها از حیث درد، شاید تصور شود که وجود این نوع طلاق در طلاق ها ایجاد طلاق ها نقش داشته است. بنده با اطمینان این نظریه را رد می کنم و معتقدم در صورت نبود امکان طلاق توافقی، شاهد بروز و ظهور مسائل و مشکلات اجتماعی دیگری خواهیم بود. امری که باید در این باره مورد توجه قرار گیرد، عوامل اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی است که در جامعه اسلامی ما مغضوب ترین حلال خاوندان را گسترش داده است.

سال ۱۳۹۸
راه اندازی سامانه تصمیم برای ثبت درخواست طلاق و ارجاع به مراکز مشاوره
سال ۱۴۰۰
اجبار و الزام زوجین برای شرکت در جلسات مشاوره پیش از طلاق

یکته

چرا بی پایین بودن آمار طلاق در برخی از محدوده های جغرافیایی

بر پایه آمار ثبت احوال کشور در یک ماهه نخست سال ۱۴۰۲ در کل کشور ۷۹ هزار و ۴۶۰ مورد ازدواج و ۳۷ هزار و ۷۰۱ مورد طلاق به ثبت رسیده است. کمترین آمار طلاق به ترتیب مربوط به استان های ایلام با ۱۸۵ مورد، خراسان جنوبی ۱۱۲ و گیلکیوگیلو با ۲۴۲ مورد است. این آمار ایندوار کننده در برابر آمارهای برخی از شهرها و مراکز استان ها که سر صدوی شان معمولاً متفاوت نمی شود، جای تأمل و بررسی را بهد طرفداران فرهنگی و اجتماعی دارد. نخستین عناصری که جامعه را آوام می بخشد و به آن هفت اجتماعی می دهد، قرن و «مرد» است. در دین مقدس اسلام، بر نهاد خانواده تأکید فراوان شده و از مسئله عزوت نهی شده است. پیامبر (ص) در حدیث معروفی از ازدواج می گوید: «هنت» خود می کند که این نشان دهنده اهمیت ازدواج است. این روزگرمی توان نتیجه گرفت که یکی از عوامل پایین بودن آمار طلاق در برخی شهرها، کیفیت اصول اعتقادی و مذهبی افراد در آن است.

یکته

آمار طلاق در شهر و روستا

مسئله «طلاق» در حیات انسانی دارای جنبه های روانگونی است. از آن جهت، پدیده ای حقوقی است و از جهت دیگر، پدیده ای اقتصادی، به این معنا که هم به عنوان «خسواده» و به عنوان عامل رشد اقتصادی بر سر پا دارد و هم سه عنوان عامل اقتصادی مانند «رأمد خسواده» و به طور کلی، «شده» موجب از هم گسستگی خانواده شود. بنابراین یکی دیگر از عوامل مؤثر در کمیت آمار طلاق، وضعیت معیشت و شرایط اقتصادی خانواده است. از سوی دیگر، طلاق یک پدیده رانشناختی است؛ چرا که در تبادل روانی اعضای خانواده تأثیر می گذارد و همچنین یک پدیده جمعیتی است، چون بر ترکیب جمعیتی و ساختار آن در سلسله مراتب نهادها اثر می گذارد. از سوی دیگر، طلاق یک پدیده اجتماعی نیز هست. به عنوان مثال که طلق و زمینه های اجتماعی موجود و به طور کلی، ساختار جامعه می تواند سبب شود. همچنین گسستگی خانوادها شود. این در زندگی فردی و اجتماعی خود، از ارزش ها و هنجارهای نقش و سبیل ارتباطی در تعیین گرش و یا حتی تغییر مکان و شرایط خاص اجتماعی دیگر از جمله عوامل تغییر ارزش ها و نگرش هاست. در ابتدای زندگی، جری های برای ما ارزش به شمار می رود که شاید بعدها جانبه خود را از دست بدهد. معدود ترین تغییر ارزش ها و نگرش ها «تاریفات است» و تفریق هنجارها بسیار مؤثر است.

یکته

طلاق در جامعه شهری و روستایی

آمارها در بسیاری از کشورها از جمله ایران نشان می دهد که طلاق در میان شهرنشینان بیشتر از روستاییان است. میزان طلاق، به ویژه در نواحی صنعتی و کارگری به دلیل گسستگی شدن بیندوها و سستند، نمودی منفی دارد. بر عکس، التلاف میبازن زوجین در جوامع روستایی به ندرت منجر به طلاق می شود. توجه داشته باشید در جوامع روستایی میزان پایبندی به ارزش ها، سنتها و همچنین نحوه تعامل گسترده افراد، نمود پررنگی دارد و همین موضوع باعث کاهش جدایی و طلاق می شود. سببیت روابط اجتماعی در جامعه شهری و متمایل به تجدیدگرایی ها و شدارش های پذیرفته شده به عقیده بسیاری از جامعه شناسان از نظر ساختاری طلاق را افزایش می دهد. علاوه بر موارد فوق، بهتر است از عوامل دیگری هم یاد کنیم که با وجود فاکتورها و موفلهای مدرن در شهرهای مانند تهران، آمار طلاق در آن را افزایش می دهد و در مقابل، این آمار در جوامع کوچکتر، روندی کاهش و تا نایث دارند. میزان سواد و آگاهی های عمومی، باورهای مذهبی افراد و خانواده ها، تأثیرات به ارزش ها و هنجارهای شهری، جایگاه اجتماعی، ششایی سطح فرهنگی و نوع قوت، کمیت و کیفیت دسترسی به امکانات، درگیری با آسیب های اجتماعی مانند اعتیاد به انواع و اقسام فساد، مؤثره های مانند فرزند روانپرورنگی دارد و از سببیکه های مجازی از جمله عوامل تأثیر گذار در آمار طلاق به تفکیک مرزهای جغرافیایی است.